

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р Величка Иванова Милина,
Военна академия “Георги. С. Раковски”,
професионални направления:

9.1. Национална сигурност и 3.3. Политически науки

Относно: дисертационен труд за присъждане на научната степен “доктор”
в професионално направление 3.3. Политически науки, докторска
програма “Политология”

Автор на дисертационния труд: Шмуел Хен Лави,
докторант в самостоятелна форма на обучение в катедра „Философски
и политически науки“, Философски факултет, Югозападен
университет „Неофит Рилски“

Тема на дисертационния труд:

“АРАБСКИЯТ СОЦИАЛИЗЪМ” КАТО ИДЕОЛОГИЧЕСКО
ДВИЖЕНИЕ В СЪВРЕМЕННАТА ПОЛИТИЧЕСКА ИСТОРИЯ НА
ЕГИПЕТ

Основание за представяне на становището – участие в състава на научно
жури, определено със заповед на ректора на Югозападния
университет „Неофит Рилски“ №1507 от 14.07.2026

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Предложеният за оценка дисертационен труд е посветен на арабския
социализъм като идеологическо движение в модерната политическа
история на Египет, с фокус върху епохата на Гамал Абдел Насър. Още

формулировката на темата поставя изследването в пресечната точка между политическа теория, история на идеологиите, сравнителна политология, международни отношения и политическа икономика на постколониалното развитие. Това е тематично поле, в което чисто историческото описание не е достатъчно: необходимо е да се оцени как една идеологическа конструкция се превръща в държавна политика, какви институционални инструменти използва и защо между обещаната социална еманципация и реалните обществени резултати възниква трайно напрежение. Това е и амбициозната изследователска задача, която докторантът си е поставил в своята работа.

Актуалността на дисертационния труд се определя от обстоятелството, че арабският социализъм остава съществена част от политическата история на Близкия изток, защото чрез него се осмислят големите въпроси на постколониалната модернизация: как новоосвободените държави изграждат легитимност, как съчетават национална независимост със социална справедливост, как използват държавата като инструмент за индустриализация и какъв е пределът на централизираното планиране при слаби институции и бърз демографски натиск. В този смисъл, темата не е само регионално-историческа. Тя е релевантна за теорията на развитието, за изследванията на авторитарната модернизация и за анализа на идеологическите режими, които обещават ускорено преодоляване на изостаналостта чрез политическа мобилизация и държавна намеса.

Значимостта на труда произтича от възможността, през казуса Египет, да се ревизира по-широкият дебат за модернизация чрез държавна идеология и държавата като организиращ фактор. Шмуел Хен Лави не приема арабския социализъм като самодостатъчна идеологическа декларация, а го поставя на проверка през неговата приложимост. Това е методологически продуктивно решение, защото изважда анализа от

плоскостта на политическата митология и го насочва към въпроса за неговата резултативност: дали национализацията поражда ефективност, дали индустриализацията преодолява регионалните неравновесия, дали аграрната реформа променя реално положението на селското население, дали образователната експанзия създава качество или само количествено разширяване, и дали външнополитическата амбиция не поглъща ресурсите на вътрешното развитие.

2. Оценка на научните резултати

Представеният дисертационен труд е завършено, самостоятелно проведено научно изследване, което има сложен интердисциплинарен характер. Изследването е ситуирано в областта на политическите науки, но използва инструментариум от икономическата история, социологията, теорията на развитието и международните отношения. Това съответства на самата природа на арабския социализъм, който не може да бъде разбран само като доктрина, партия или управленска програма. Той е идеологически синтез между арабски национализъм, антиколониализъм, социална мобилизация и стремеж към икономическа автономия. Затова темата изисква комбиниран изследователски подход, който докторантът прилага.

Библиографският списък включва 92 заглавия релевантни литературни източници на английски език. Те са реално използвани и цитирани в текста на дисертацията, което дава възможност да се отличи авторовия принос в изследването. Текстът е онагледен с 19 таблици, фигури, диаграми, както и 4 илюстрации, което допринася за по-убедително възприемане на авторовите тези.

Изложението е структурирано в три основни части и представя пълноценно развитие на темата. Обектът на изследването и предметът на цялостния анализ в дисертационния труд са коректно дефинирани, а целта - операционално разписана.

Научните резултати на дисертационния труд могат да бъдат оценени като релевантни спрямо заявената цел и хипотеза. Авторът изгражда изследователска линия, която тръгва от концептуализацията на социализма и арабския социализъм, преминава през политическия контекст на насъризма и завършва с оценка на практическите резултати от политиките на този режим.

Като съществен резултат определям концептуализирането на арабския социализъм като специфична идеологическа форма, различна както от класическия марксизъм, така и от западноевропейската социалдемократическа традиция. Докторантът убедително подчертава националния компонент на арабския социализъм и неговата обвързаност с постколониалната легитимация.

Значимо постижение е и извеждането на противоречието между идеологическа амбиция и институционална способност. Изследването доказва, че национализацията, централизацията и планирането сами по себе си не създават развитие, ако не са подкрепени от компетентна бюрокрация, технократичен капацитет и управленска автономност. Така анализът е фокусиран не върху моралната оценка на социализма, а към политико-институционалния въпрос за капацитета на държавата.

Важни резултати са и аргументираната оценка на демографския фактор като структурно ограничение пред проекта на насъризма, както и направената критична реконструкция на външнополитическите и военните измерения на идеологията.

Като резултат от цялостния анализ, шестте основни задачи са решени, научната цел е постигната, изследователската хипотеза - убедително потвърдена. За този резултат, без съмнение, са допринесли и подходящо подбраните и умело използваните научни методи и подходи.

3. Оценка на приносите в дисертационния труд

Приемам самооценката на докторанта за постигнати три научни и три научно-приложни приноса.

Като най-значими постижения в изследването, оценявам:

- Политологичното прецизиране на арабския социализъм като хибридна идеологическа форма, при която социалистическите идеи са функционално подчинени на националната мобилизация, антиколониалната легитимация и проекта за централизирано държавно строителство.
- Критичното осмисляне на насеризма като модел на държавно ръководена модернизация.
- Добавеното знание за причините за ограничената ефективност на арабския социализъм в Египет.

Личният принос на докторанта, за посочените постижения в дисертационния труд, е ясно и точно оценен. Приемам, че изброените научни резултати са негово дело.

По темата на докторската работа, в автореферата, са посочени три научни публикации, които дават необходимата публичност на постиженията и приносите в изследването

4. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

В рамките на моите компетенции и достъпните ми източници не установявам плагиатство в представените публикации.

Не ми е известно в хода на процедурата да са получавани неанонимни и мотивирани писмени сигнали за установено плагиатство.

5. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки, които да променят убедената ми положителната оценка на работата. Препоръките ми се отнасят до изчистване на твърде фрагментираната, на места, структура на работата и хетерогенността в оформлението на библиографията.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение за получаване на образователната и научната степен “доктор”.

Като оценявам достойнствата на постигнатото от докторанта, давам положителна оценка на дисертационния труд на тема “Арабският социализъм” като идеологическо движение в съвременната политическа история на Египет” и изказвам съгласието си на Шмуел Хен Лави да бъде присъдена образователната и научната степен “доктор” в професионално направление 3.3. Политически науки, докторска програма “Политология”.

септември 2026 г.

/...../

проф. д-р Величка Иванова Милина

OPINION

BY Prof. Dr. Velichka Ivanova Milina,
Rakovski National Defence College
professional areas:

3.3. Political Sciences and 9.1. National security

Regarding dissertation thesis for acquiring the educational and scientific degree “Doctor” –
Scientific field 3.3. Political Science

Author of the dissertation theses: Shmuel Hen Lavi, PhD candidate at the Department of
“Philosophical and Political Sciences”, Faculty of Philosophy, South-West University
“Neofit Rilski”

Topic of dissertation theses:

“ARAB SOCIALISM” AS AN IDEOLOGICAL MOVEMENT IN THE MODERN
POLITICAL HISTORY OF EGYPT

Reason for presenting the review: participation as a member of the scientific jury appointed
by Order of the Rector of South-West University “Neofit Rilski” No. 1507 of
14.07.2026

1. Relevance and significance of the research problem

The dissertation submitted for evaluation is devoted to Arab socialism as an ideological movement in the modern political history of Egypt, with a particular focus on the era of Gamal Abdel Nasser. The very formulation of the topic situates the study at the intersection of political theory, the history of ideologies, comparative politics, international relations, and the political economy of postcolonial development. This is a field in which a purely historical description is insufficient: it is necessary to assess how an ideological construct is transformed into state policy, what institutional instruments it employs, and why a persistent tension arises between the promised social emancipation and the actual societal outcomes. This is also the ambitious research task that the doctoral candidate has set out to address in the dissertation.

The relevance of the dissertation derives from the fact that Arab socialism remains a

significant part of the political history of the Middle East, as it provides a framework for addressing the major questions of postcolonial modernisation: how newly independent states build legitimacy, how they reconcile national independence with social justice, how they use the state as an instrument of industrialisation, and what the limits of centralised planning are in the context of weak institutions and rapid demographic growth. In this sense, the topic is not merely of regional and historical significance. It is also relevant to development theory, studies of authoritarian modernisation, and the analysis of ideological regimes that promise the accelerated overcoming of underdevelopment through political mobilisation and state intervention.

The significance of the dissertation lies in its ability, through the case of Egypt, to revisit the broader debate on modernisation through state ideology and on the state as an organising force. Shmuel Hen Lavi does not treat Arab socialism as a self-contained ideological declaration; rather, he subjects it to scrutiny in terms of its practical applicability. This is a methodologically productive choice, as it moves the analysis beyond the realm of political mythology and directs it towards the question of effectiveness: whether nationalisation generates efficiency; whether industrialisation overcomes regional imbalances; whether agrarian reform genuinely transforms the condition of the rural population; whether educational expansion creates quality or merely quantitative growth; and whether foreign-policy ambition absorbs resources required for domestic development.

2. Assessment of the scientific results

The dissertation submitted for evaluation constitutes a completed and independently conducted scholarly study of a complex interdisciplinary nature. The research is situated within the field of political science, while also drawing on the analytical tools of economic history, sociology, development theory, and international relations. This approach corresponds to the very nature of Arab socialism, which cannot be understood solely as a doctrine, a party ideology, or a programme of government. Rather, it represents an ideological synthesis of Arab nationalism, anti-colonialism, social mobilisation, and the pursuit of economic autonomy. The topic therefore requires an integrated approach, which the doctoral candidate successfully applies in the dissertation.

The bibliography comprises 92 relevant sources in English. These sources are substantively used and cited throughout the dissertation, making it possible to distinguish clearly the author's original contribution to the research. The text is further supported by 19 tables, figures, and diagrams, as well as four illustrations, which contribute to a clearer and more

convincing presentation of the theses advanced by the author..

The dissertation is structured into three main parts and provides a comprehensive development of the topic. The object of the study and the subject of the overall analysis undertaken in the dissertation are clearly and appropriately defined, while the research objective is formulated in an operational manner.

The scholarly results of the dissertation may be assessed as relevant to its stated objective and hypothesis. The author develops a coherent line of inquiry that begins with the conceptualisation of socialism and Arab socialism, proceeds through the political context of Nasserism, and concludes with an assessment of the practical outcomes of the policies pursued by the regime.

I regard the conceptualisation of Arab socialism as a distinctive ideological form, different from both classical Marxism and the Western European social-democratic tradition, as a significant scholarly result. The doctoral candidate convincingly emphasises the national component of Arab socialism and its close connection with postcolonial legitimacy.

Another significant achievement is the identification of the contradiction between ideological ambition and institutional capacity. The study proves that nationalisation, centralisation, and planning do not in themselves generate development unless they are supported by a competent bureaucracy, technocratic capacity, and managerial autonomy. The analysis is thus focused not on a moral assessment of socialism, but on the political-institutional question of state capacity.

Important findings of the dissertation also include the well-substantiated assessment of the demographic factor as a structural constraint on the Nasserist project, as well as the critical reconstruction of the foreign-policy and military dimensions of the ideology.

As a result of the comprehensive analysis, the six principal research objectives have been accomplished, the scholarly aim has been achieved, and the research hypothesis have been convincingly confirmed. This outcome has undoubtedly also been facilitated by the appropriately selected and skilfully applied research methods and approaches.

3. Assessment of the dissertation contributions

I accept the doctoral candidate's self-assessment regarding the achievement of three scholarly and three scholarly-applied contributions.

I assess the following as the most significant achievements of the study:

- The political-science conceptual refinement of Arab socialism as a hybrid ideological form in which socialist ideas are functionally subordinated to national mobilisation, anti-colonial legitimation, and the project of centralised state-building.
- The critical analysis of Nasserism as a model of state-led modernisation.
- The contribution of new knowledge concerning the reasons for the limited effectiveness of Arab socialism in Egypt.

The doctoral candidate's personal contribution to the achievements identified in the dissertation can be clearly and precisely assessed. I accept that the scholarly results listed above are his own work.

The dissertation abstract lists three scholarly publications related to the topic of the dissertation, which provide the necessary public visibility for the achievements and contributions of the research.

4. Statement regarding the presence or absence of plagiarism

Within the scope of my competencies and the sources available to me, I do not identify plagiarism in the submitted publications.

To my knowledge, during the procedure no non-anonymous, reasoned written reports of plagiarism have been received.

5. Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks that would alter my firm positive assessment of the dissertation. My recommendations relate to refining the somewhat fragmented structure of the dissertation in certain sections and achieving greater consistency in the formatting of the bibliography.

6. Conclusion

The submitted dissertation meets the requirements of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation.

Appreciating the merits of the achieved results, I give a positive assessment of the dissertation entitled "Arab socialism" as an ideological movement in the modern political history of Egypt" and express my consent that Shmuel Hen Lavi be awarded the educational and academic degree "Doctor" (Dr.) in Professional Field 3.3 Political Science, Doctoral Programme "Political Science" (Politology).

September 2026

/...../

Prof. Dr. Velichka Ivanova Milina